

Rapport fra arbeidsgruppe 5: Spesialpedagogiske tiltak – barnehage og skole

Avgitt 1. oktober 2014

Vestvågøy kommune
Omstillingsprosjektet

Innholdsfortegnelse

1. Innledning og sammendrag	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Kort om mandatet	3
1.3 Hovedkonklusjoner	3
2. Analyse av nåsituasjonen	3
2.1 Befolkningsprognose	3
2.2 Barnehage: Brukere og tjenester	4
2.3 Barnehage: Medarbeidere og organisasjon	6
2.4 Barnehage: Ressursbruk og økonomi	7
2.5 Nærmere beskrivelse av styrket tilbud barnehage	8
2.6 Skole: Brukere og tjenester	9
2.7 Skole: Medarbeidere og organisasjon	12
2.8: Skole Ressursbruk og økonomi	13
2.9: PPT: brukere og tjenester	13
2.10: PPT: Medarbeidere og organisasjon	14
2.11: PPT: ressursbruk og økonomi	14
3. Målbilde og risiko	15
3.1 Mål og delmål for arbeidsgruppa	15
3.2 Dekomponering av mål, nåsituasjon og ønsket tilstand	15
4. Tiltak med vurdering	16
4.1 Tiltak A: Redusert tilskudd per barnehageplass	16
4.2 Tiltak B: Etablere kommunal barnehage	16
4.3 Tiltak C: Omlegging av allmennpedagogisk ressurs	16
4.4 Tiltak D: Endre arbeidsform og arbeidstidsavtale spesialpedagoger	17
5. Konklusjon og anbefaling	19
5.1 Arbeidsgruppas anbefaling	19
5.2. Eventuelt mindretallsforslag	20
Vedlegg	21
A: Arbeidsgruppa – sammensetning og prosess	21
B: Mandat	21
C: Beskrivelse av kompetanseheving i PPT Vest-Lofoten	22
D: Øvrige tiltak som er drøftet, men ikke valgt av gruppa	24
E: Tildelingsmodell for grunnskolen	26

1. Innledning og sammendrag

1.1 Bakgrunn

Bakgrunnen for arbeidet er den økonomiske situasjonen Vestvågøy kommune er havnet i, samt behovet for forbedring og styring av ressursbruken der den gir mest effekt for barn og unge i kommunen.

1.2 Kort om mandatet

Ny og kostnadseffektiv organisering av spesialpedagogiske tiltak i barnehage og skole. Arbeidsgruppa skal legge fram tiltak med varig økonomisk effekt (herunder foreslå reduksjon i årsverk) på minimum 5,0 mill kroner.

1.3 Hovedkonklusjoner

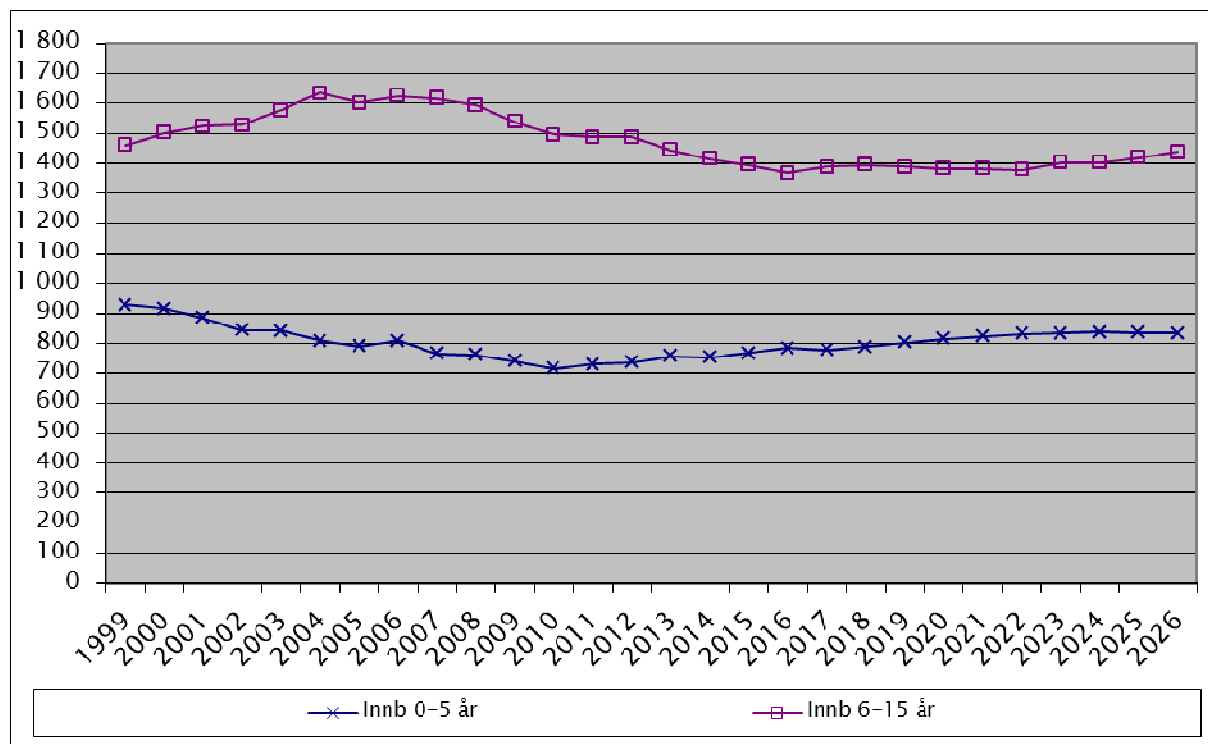
Oppsummering av hovedkonklusjoner fra arbeidsgruppa.

- Barnehage. Redusert tilskudd
- Etablere kommunal barnehage
- Barnehage. Omlegging fra allmennpedagogisk ressurs
- Fam. Enheten. Arbeidstidsavtale spesialpedagoger
- Mottaksskole reduksjon
- Skole. Reduksjon IKT – ressurs
- Skole. Reduksjon arealbruk
- Skole. Dreining fra spesialundervisning til styrket grunnbemanning
- PPT. Reduksjon bemanning

2. Analyse av nåsituasjonen

2.1 Befolkningsprognose

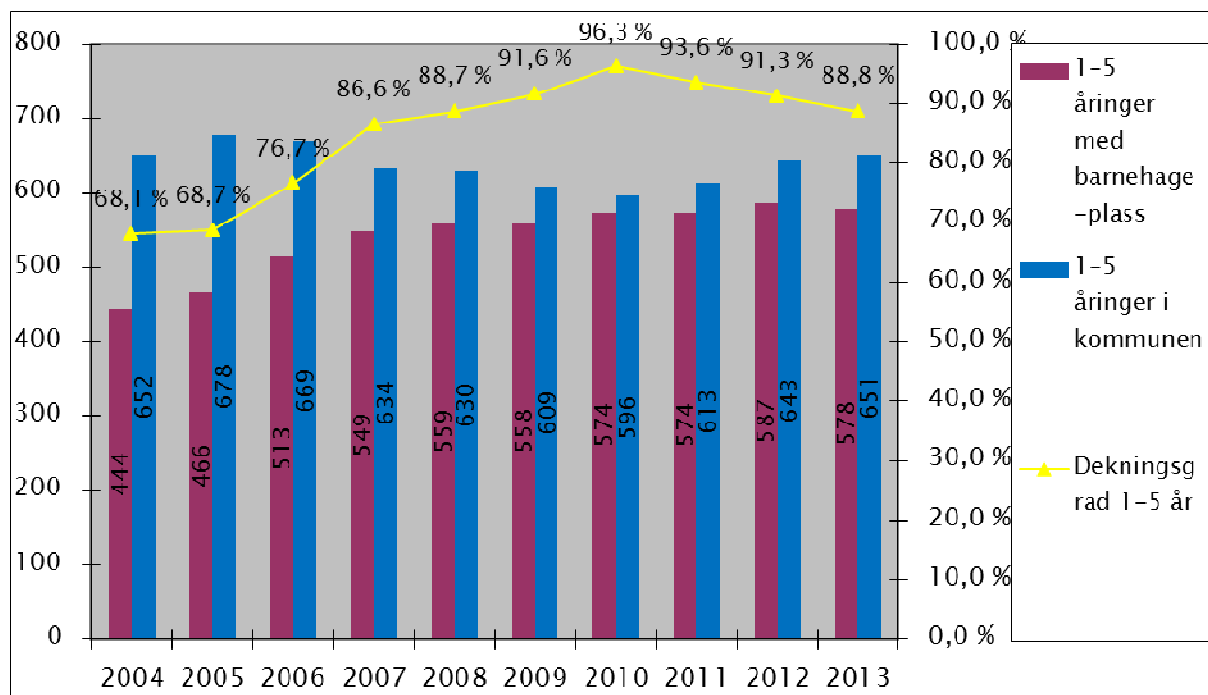
Ser en på faktisk innbyggertall for førskolebarn (0–5 år) og skolebarn (6–15 år) i Vestvågøy så viser det følgende (se diagram nedenfor). Prognosen er hentet fra SSB sin befolkningsframskriving i 2012. Barnetallet i grunnskolen har gått ned fra vel 1600, til i overkant av 1400. Det forventes å ligge stabilt framover. Antall førskolebarn har vært nede i vel 700, men vil stige opp mot 800 i de nærmeste årene.

2.2 Barnehage: Brukere og tjenester

Det er i dag 19 godkjente barnehager i kommunen, 1 kommunal (Gravdal) og 18 private. Det er per i dag ingen familiebarnehager. 7,6% av barna går i kommunal barnehage, landsgjennomsnittet er 50,4% i kommunale.

Ser en på dekningsgrad i barnehage så har den utviklet seg slik:

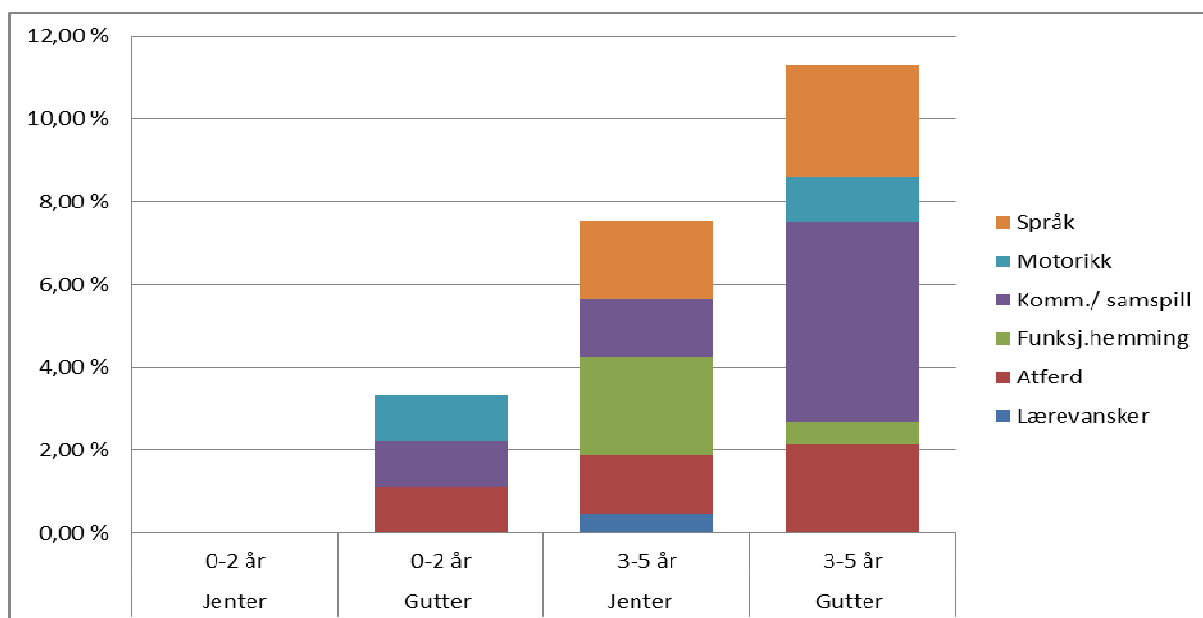

I perioden 2004–2010 økte antall barnehageplasser, mens antallet førskolebarn i kommunen gikk ned. Dekningsgraden økte dermed opp til 96,3%. Fra 2010 er antallet plasser holdt konstant, mens barnetallet har økt igjen. Dermed er dekningsgraden gått ned til 88,8% i 2013. Landsgjennomsnittet var siste år på 90,8%.

Oppdraget til barnehagesektoren reguleres av barnehageloven, opplæringsloven, strategidokument fra kunnskapsdepartementet og rammeplan for barnehager. Tjenesten omfatter:

- **Ordinære plasser.** Her har barn født før 1. september året før opptaksåret (såkalte rettighetsbarn) en lovfestet rett til barnehageplass. Kommunen plikter å gi disse plass, enten i egne barnehager, eller ved å gi tilskudd til private barnehager.
- **Styrket tilbud** i barnehage. Dette omfatter to ordninger:
 - **Spesialpedagogiske tiltak**, som er enkeltvedtak som gis til barn etter tilrådning fra PPT. Tilbudet gis enten som veiledning av barnehagepersonellet fra spesialpedagog, undervisningstimer med barnet fra spesialpedagog, eller assistenttimer til barnet. Dette er hjemlet i opplæringsloven §5–7, og foreldrene har klageadgang.
 - I tillegg gis **allmennpedagogisk ressurs**, som styrker bemanningen (med assistenter) i barnehager der det er en barnegruppe som har behov for dette (ofte ett eller flere barn med særlige behov). Dette er per i dag ikke et lov hjemlet eller lovpålagt tilbud, og barnehagene har ikke klageadgang på dette vedtaket.

Ser en på styrket tilbud, så er andelen barn som får tilbud, fordelt på aldersgrupper, kjønn og bakgrunn for behov slik (tall fra høsten 2014):

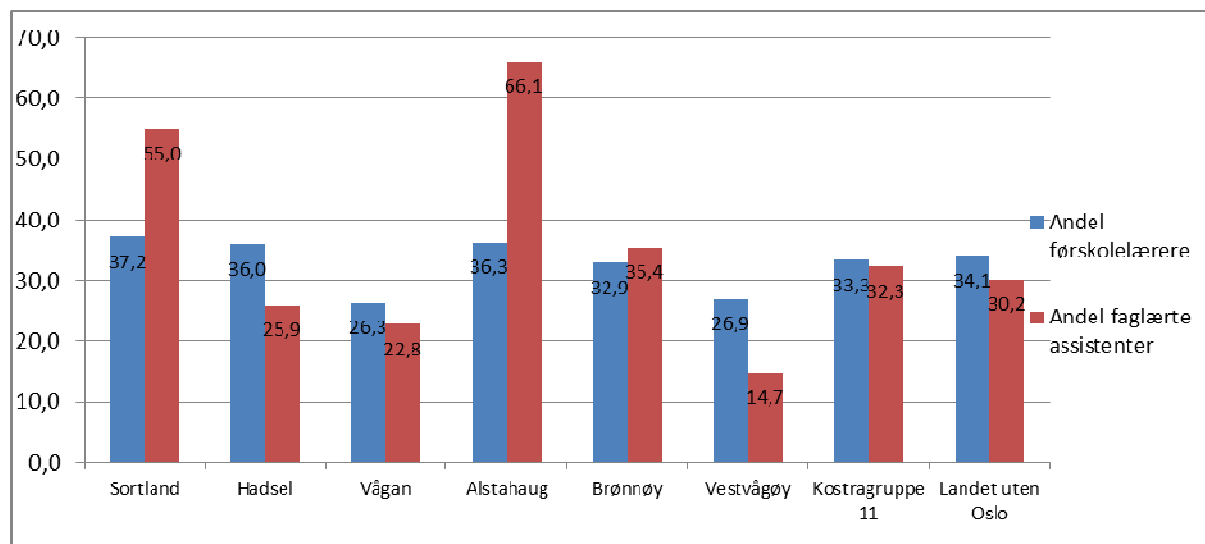

En ser at det er flere gutter enn jenter som får tilbud. Når det gjelder vansker, så er adferd, kommunikasjon/samspill og språk det som dominerer.

2.3 Barnehage: Medarbeidere og organisasjon

Bemanning knyttet til de ordinære barnehageplassene er på 11 årsverk i Gravdal barnehage. Samlet bemanning i de 18 private barnehagene var i 2013 på 163,5 årsverk.

Ser en på fordeling av bemanning i alle barnehagene (både kommunal og private) ser den slik ut:

Vestvågøy kommune ligger nest lavest når det gjelder andel av bemanningen i barnehage som er førskolelærere. Her ligger vi betydelig under gruppe 11. Skulle vi vært på samme nivå, måtte vi ha hatt 11 flere årsverk førskolelærer i barnehagene. Andelen av assistenter med fagbrev er under halvparten av gruppe 11. Det er iverksatt kompetansetiltak gjennom RKK Lofoten, men de private barnehagene kan velge/velge bort om de skal delta.

Når det gjelder styrket tilbud i barnehage så er bemanningen og ressursbruk slik:

Styrket tilbud	Årsverk	Vår 2014	Høst 2014	Budsjett 2014
Spesialpedagogiske tiltak	Spesialpedagog Familieenhet	5,00	5,00	3 774
	Spesialpedagog barnehagen	2,00	1,00	806
	Assistent barnehagen	6,85	5,60	1 959
Allmennpedagogisk ressurs	Assistent barnehagen	10,35	9,30	3 386
Sum styrket tilbud		24,20	20,90	9 925

Spesialpedagogiske tiltak gis av 5 årsverk fast tilsatte spesialpedagoger, tilknyttet Familieenheten. Disse reiser rundt og gir både enkelttimer til barn med vedtak, og veileder personalet, i de ulike (kommunale og private) barnehagene. 4 av spesialpedagogene har arbeidsavtaler som gjør at de følger skoleruta og har samme arbeidsvilkår som lærere i småskoletrinnet (21 undervisningstimer per uke i skoleåret), den 5. er ansatt på ordinære vilkår. Det er en utfordring ift at barna har krav på helårlig undervisning, mens spesial-

pedagoger ansatt i kommunen følger skoleruta. Barna får imidlertid det årstimetall de har krav på, omregnet til 38 uker.

Det er tilsatt noe spesialpedagog ute i barnehagene, for høsten 2014 utgjør det 1 årsverk.

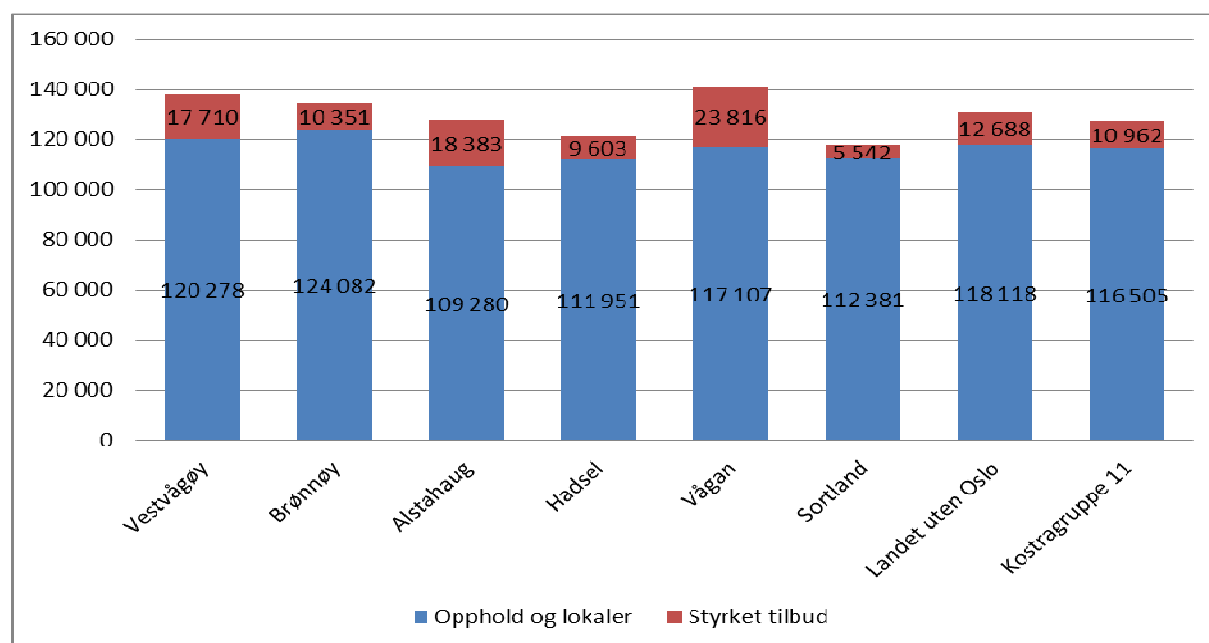
I tillegg gis spesialpedagogiske tiltak av assistenter tilsatt i barnehagene (høsten 2014 var det 5,6 årsverk). Disse får da veiledning fra spesialpedagog fra Familieenheten.

Ser en på timer tilrådd, og timer tildelt, viser oversikt at en i stor grad følger tilrådning fra PPT ift timetall.

Den allmennpedagogiske ressurs gis som et tilskudd til den enkelte (kommunale og private) barnehage, utfra samlet behov i barnegruppa. Tildeling varierer mellom 0,3 og 1,0 årsverk per barnehage. Barnehagen tilsetter så assistenter. Høsten 2014 gis det tilskudd på til sammen 9,3 årsverk. 16 av de 20 barnehagene i kommunen får tilskudd til dette.

2.4 Barnehage: Ressursbruk og økonomi

Utgiftene til barnehagesektoren i Vestvågøy ligger noe over andre kommuner. Dette på tross av at en har lavere barnehagedekning. Diagrammet nedenfor med netto kostnad per barnehage-plass (alderen 1–5 år) i 2013 illustrerer dette:

En ser at utgift til ordinære plasser (opphold og lokaler) ligger på 120.278,- i Vestvågøy, mens kostragruppe 11 ligger på 116.505. Hvis kommunen hadde ligget på samme nivå som gruppe 11, ville forskjellen utgjort 2,2 mill kroner per år.

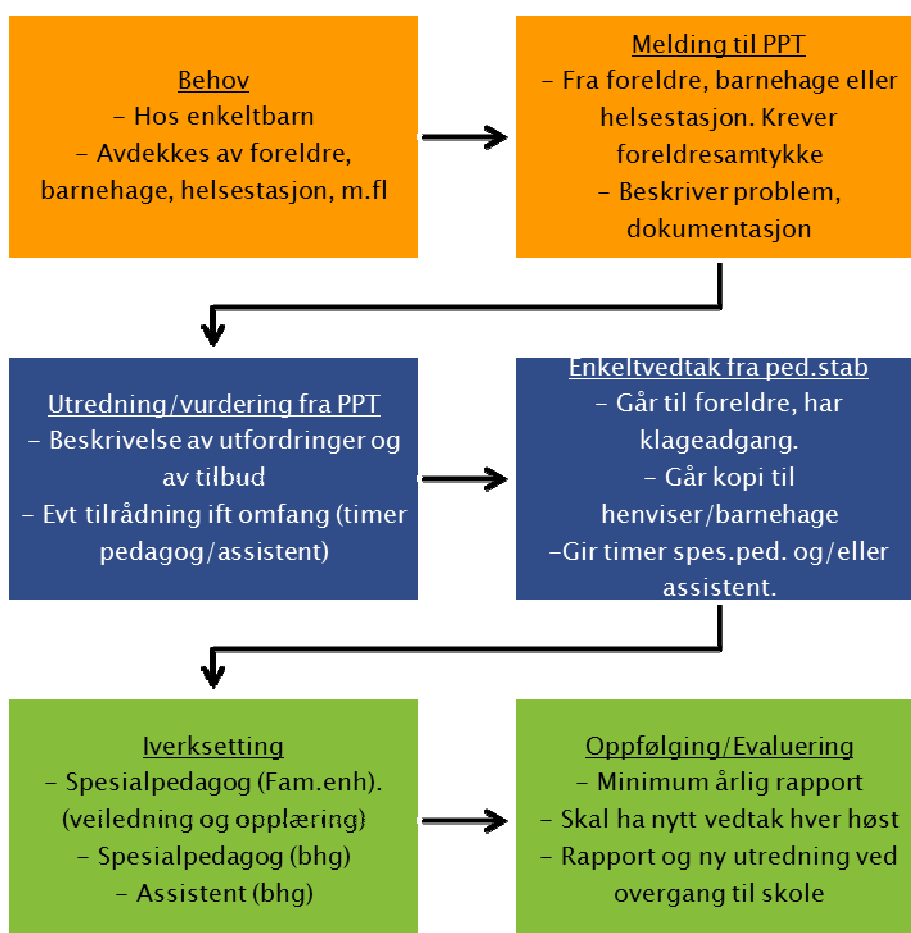
Når det gjelder utgifter til styrket tilbud (spesialpedagogiske tiltak og allmennpedagogisk ressurs) så ligger en betydelig over de andre. Mens Vestvågøy bruker 17.710,- per

barnehagebarn, så bruker gruppe 11 10.962,-. Forskjellen mot gruppe 11 er på 3,9 mill kroner per år.

2.5 Nærmere beskrivelse av styrket tilbud barnehage

En har i beskrivelsen skilt mellom spesialpedagogiske tiltak, som gis til enkeltbarn, og allmennpedagogisk ressurs, som gis til grupper av barn i barnehagen. I praksis er det ikke «vanntette skott» mellom disse to ordningene. Det er likevel forvaltningsmessig et behov for et tydelig skille. Dette utfra at spesialpedagogiske tiltak gis som enkeltvedtak til barnet, og her har foreldrene klageadgang. Det gjelder ikke allmennpedagogisk ressurs.

Proessen ift spesialpedagogiske tiltak i barnehage kan illustreres slik:

- Det fattes enkeltvedtak til det enkelte barn, basert på PPT's tilråkning.
- Enkeltvedtaket er stort sett delt mellom tilbud i grupper, som gis av barnehagen under veiledning av spesialpedagog, og tilbud alene med spesialpedagog. Av i alt 121 tilrådte uketimer høsten 2014 er 42,5 timer som tilbud i grupper, resten som enetimer.

Allmennpedagogisk ressurs gis i til barnehagene som ei styrkning av bemanningen. Det fokuseres da på utfordringer samlet i barnegruppen. Det som vektlegges kan være:

- Funksjonshemmede barn
- Barn som står i fare for skjevutvikling
- Grupper av barn som sammen eller hver for seg har atferdsproblematikk

Med bakgrunn i barnehagens faglige vurderinger fremmer barnehagen søknad to ganger i året. Midlene tildeles ut fra følgende kriterier/prinsipper:

1. Barnehager med ett barn som trenger ekstra oppfølging og spesielle treningsøkter ukentlig/daglig, får ikke ekstraressurs, da det forventes at barnehagen skal kunne klare seg med den ordinære bemanningen.
2. Barnehager med funksjonshemma barn som trenger tilnærmet kontinuerlig tilsyn og omfattende oppfølging, gis en ressurs tilsvarende 80 – 100 % stilling pr. barn.
3. Barnehager som har barn nevnt under pkt. 1 og 2 tildeles en ekstra ressurs på ca. 60 % per funksjonshemma barn, og inntil 30 % pr. barn som trenger daglig/ukentlig trening.

Dette regelverket er et arbeidsredskap som brukes som utgangspunkt for tildeling av midler. Forøvrig må administrasjonen forholde seg til de vedtatte budsjett. Barnehagens egne ressurser vurderes også ved tildelingen. Uansett om en har prinsipper å følge, vil det også måtte brukes skjønn i tildelingen av ekstra midler.

Forvaltning av **allmennpedagogisk ressurs**:

- Pedagogisk stab vurderer søknadene ut fra de tilrådsninger som foreligger, kjennskap til barnehagene (skjønn) og de til enhver tid bevilgede midler. Det fattes enkeltvedtak til hver barnehage, og dette kan ikke påklages.
- Utbetaling skjer to ganger pr år ut fra refusjonskrav fra den enkelte barnehage. Refusjonskravet bygger på det enkeltvedtaket som er gjort.
- Rapportering, kontroll med ressursbruken: Barnehagen skal rapportere i januar og i juni over bruken av midlene både økonomisk og innholdsmessig. Her skal det foreligge en beskrivelse hvordan de tildelte midlene er brukt.

Utfordringene med dagens ordning med **allmennpedagogisk ressurs** er:

- Ikke spesifisert nok krav til dokumentasjon i søknadene, disse varierer derfor mye ift begrunnelse. Det er heller ikke satt krav til samtykke fra foreldre til barn som omfattes av søknaden.
- Ikke klare kriterier for skjønnsutøvelsen ved tildeling av ressurs. Disse må også kommuniseres tydelig til barnehagene.
- For svak rapportering, og dermed for svak kvalitetssikring på faktisk bruk av midlene.

2.6 Skole: Brukere og tjenester

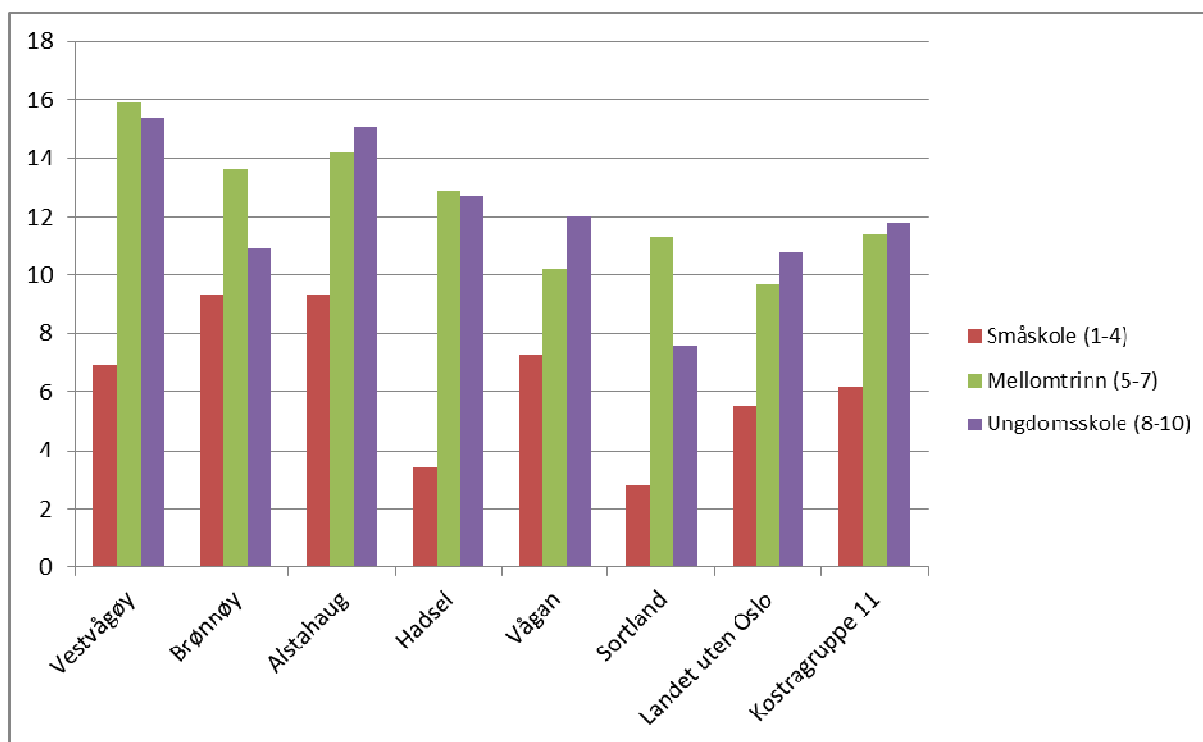
Kommunen har i dag 6 kommunale skoler med til sammen ca 1300 elever. 2 av disse er rene barneskoler, de 4 øvrige er kombinerte barne- og ungdomsskoler. En har fra høsten 2014 også 2 private barneskoler, med til sammen ca 100 elever.

Oppdraget til skolen reguleres av opplæringsloven, læreplan 06 og øvrige strategidokument fra utdanningsdirektorat og kunnskapsdepartement. Opplæringslovens § 1–2 femte ledd bestemmer at undervisningen skal tilpasses evnene og forutsetningene hos den enkelte elev.

Opplæringslovens § 5–1 slår fast at barn og unge som ikke har eller ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett til spesialundervisning. Prosedyre her er at skolen/foresatte ber om en vurdering hos PPT som etter utredning gir en sakkyndig vurdering. På bakgrunn av sakkyndig vurdering gjør rektor et enkeltvedtak om spesialundervisning.

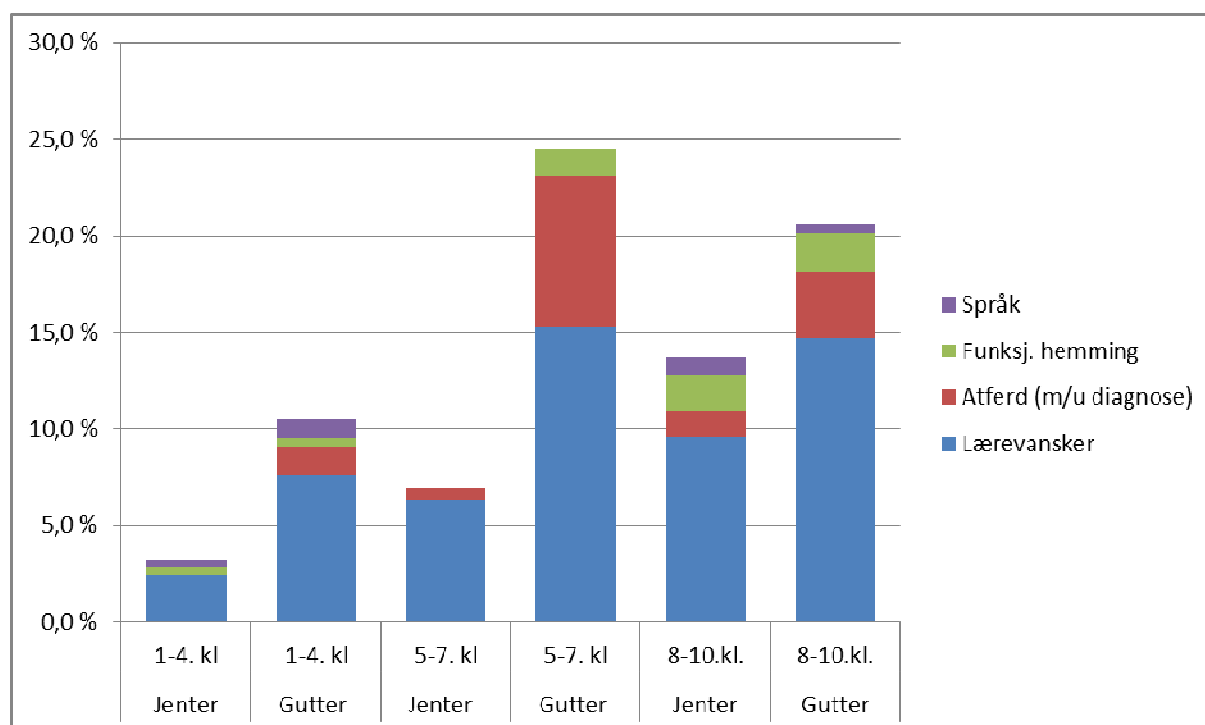
Det er i dag en utfordring at skolen melder en så vidt stor andel elever at PPT i mindre grad får bidratt med forebygging og veiledning.

Andelen elever som får spesialundervisning i de ulike trinnene i grunnskolen viser følgende:

Vestvågøy ligger høyest på mellomtrinn og ungdomsskole, mens en ligger ned mot landsgjennomsnitt i småskolen.

Ser en nærmere på andel elever som får spesialundervisning i skolen, får en følgende fordeling på trinn, kjønn og begrunnelse for spesialundervisning:

En ser at lærevansker står for hoveddelen av utfordringene, med adferd som nummer to. Utfordringene er størst blant gutter på mellomtrinnet. Her har opp mot 25% av elevene spesialundervisning, med hovedvekt på lærevansker og adferd. Det jevner seg mer ut mellom kjønnene på ungdomstrinnet.

Ser en samlet på ressurser til grunnbemanning og spesialundervisning i skolen ser vi at Vestvågøy kommune ligger under sammenlignbare kommuner (KOSTRA) samlet sett. Andelen av elever som mottar spesialundervisning er likevel høyere på Vestvågøy enn i sammenlignbare kommuner. En nærliggende tanke til høy spesialundervisning er lav grunnbemanning, som vanskeliggjør oppgaven for lærere å drive tilpasset opplæring. Denne trenden bør snus i form av større grunntildeling, og på sikt mindre spesialundervisning. Parallelt med dette bør skolen drive kontinuerlig kompetanseheving for å bli enda flinkere på tilpasset opplæring og atferds handtering.

Utfordringer med dagens spesialundervisning:

- Elevene tas i mange tilfeller ut av klassen, og får ofte «mer av det samme», altså ordinær undervisning med lavere progresjon/mengde (tilpasset opplæring). Elevene burde i stedet få spesialundervisning: altså annen type undervisning/pedagogikk som treffer eleven der han/hun er.
- Hvilke lærere som har spesialundervisningen blir i en del tilfeller styrt utfra timeplantekniske forhold («fylle opp timeplanen»), tilrettelegging for ansatte («få lettere arbeidssituasjon») eller økonomiske forhold («assistent i stedet for pedagog»). I stedet bør en vektlegge hvem som har kompetanse til å ivareta dette, og heve kvaliteten på spesialundervisningen.

Mottaksskolen ble innført for å ha en beredskap og en samlet kompetanse for å ta i mot fremmedspråklige som ble bosatt på Vestvågøy. Dette gjelder både barn av bosatte

flyktninger/innvandrere, barn av asylsøkere og barn av arbeidsinnvandrere. Skolen skal hjelpe elever over i ordinær undervisning så raskt som mulig. I dag deles elevene inn i 3 grupper.

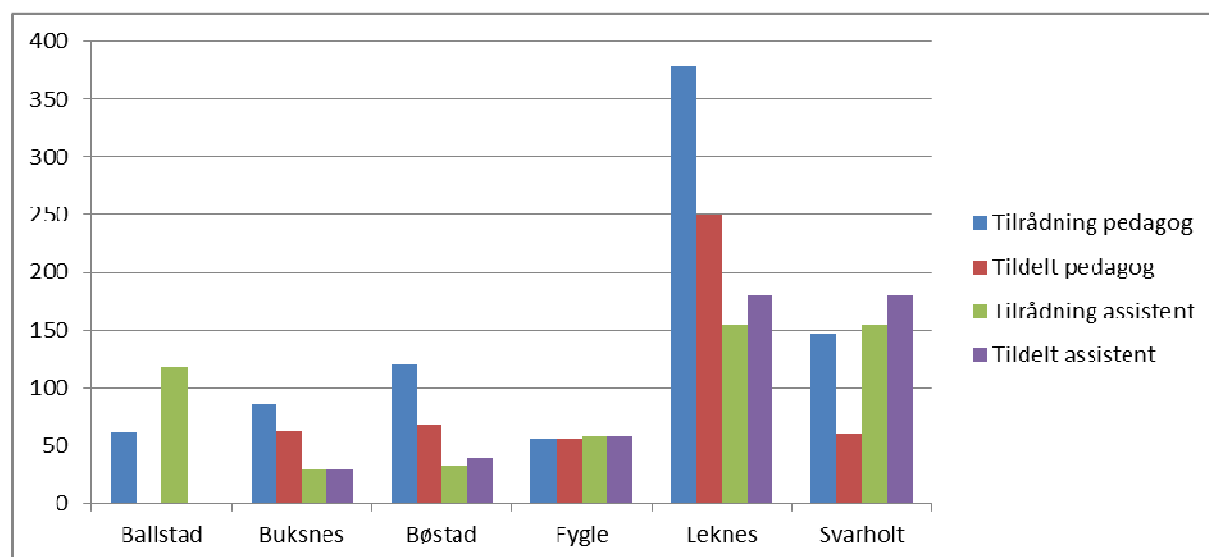
- Gruppe 1 er kun i mottaksskolen.
- Gruppe 2 er i mottaksskolen, men i klasse med norske barn i praktisk/estetiske fag.
- Gruppe 3 veksler mellom ordinær klasse og mottaksskolen.

Målet er at elevene er i mottaksskolen inntil de kan nyttiggjøre seg ordinær undervisning. Selv om elevene klarer testene som gjøres før de går over i ordinær undervisning, viser det seg at mange av disse har store problemer å klare seg faglig. Leknes skole har innledet et samarbeid med NAFO (nasjonalt senter for flerspråklig opplæring). NAFO viser til at mange av disse elevene har rett til særskilt norskopplæring eller to – språklig fagopplæring, men at de ikke får det. I en del tilfeller blir elever henvist til PPT der årsaken egentlig er at de ikke er god nok i norsk. Det vil sannsynligvis koste kommunen en del ekstra, men dette er noe som bør følges opp snarlig. Gruppen anbefaler at dette utredes i en egen sak.

2.7 Skole: Medarbeidere og organisasjon

De 6 kommunale skolene har til sammen om lag 150 årsverk (pedagog, assistent, administrasjon, og merkantil). En har i tillegg 1 årsverk logoped på Familieenheten som jobber både med skolebarn og førskolebarn.

Ser en på hvor mange timer som tilrås fra PPT, og hvor mye som faktisk gis av undervisning, får en følgende bilde på de ulike skolene:

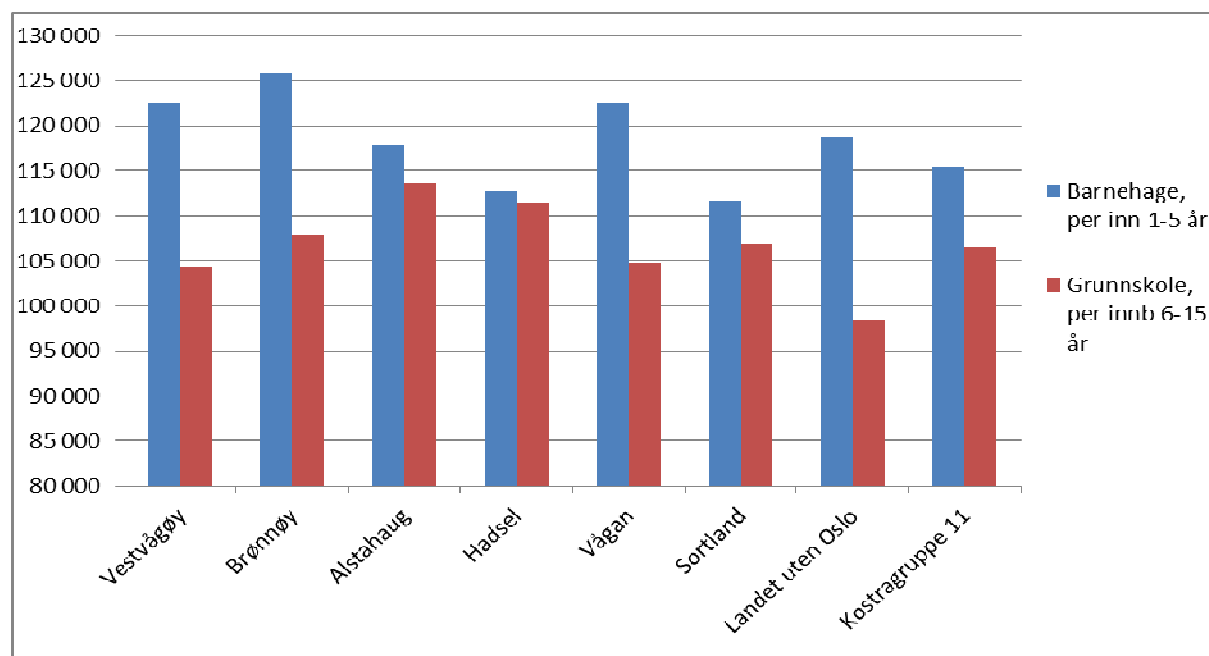
En mangler tall fra Ballstad ift tildelte timer.

Ser at skolene samordner mye spesialundervisning i grupper, slik at faktisk tildeling ligger under tilrådning. En ser også at en bruker mer assistent/miljøterapeut, og mindre pedagog enn tilrådingene anbefaler. Dette gjør at en kan gi flere timer, både ved at assistenter har annet antall timer i et årsverk, samt at lønnskostnad for assistent ligger på ca. 75% av

lønnskostnad for pedagog. Samtidig så har kompetanse stor betydning for kvalitet på tilbudet.

2.8: Skole Ressursbruk og økonomi

Ser en på netto driftsutgifter per førskolebarn og per skolebarn, ser en følgende:

På barnehage ligger kommunen nest høyest, og betydelig over sammenliknbare kommuner (gruppe 11) (se avsnitt 2.4 for nærmere beskrivelse). På skole ligger kommunen lavest av sammenlikningskommunene, under gruppe 11, men noe over landsgjennomsnittet.

Den vedtatte **tildelingsmodellen** for grunnskolen beregner en budsjettramme for hver skole. Utfra objektive kriterier ift elever (f.eks antall) og ansatte (f.eks snittlønn), pedagogiske tildelinger til elevene som har mest behov, samt politiske prioriteringer (f.eks gruppestørrelse), så bestemmes en ressursramme til skolen. Nærmere beskrivelse av modellen ligger i vedlegg E.

2.9: PPT: brukere og tjenester

I følge opplæringslovens § 5-6 skal hver kommune skal ha en slik tjeneste. Oppdraget til PPT er i følge samme paragraf å hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for elever med særlige behov. PPT skal sørge for at det blir utarbeidet sakkyndig vurdering der hvor loven krever det. Departementet kan gi forskrifter om de andre oppgavene til tjenesten.

PPT Vest-Lofotens brukere er barn/unge fra 0-16 år og ungdom/voksne etter videregående skole. De samarbeider også med PPT i videregående skole i enkeltsaker. Pr. 15.9.14 har en

383 aktive klientsaker. Hver ansatt har ansvar for mellom 50 og 80 klienter. Siste året har en hatt 104 nye henvendelser i enkeltsaker og ca 5 saker som har vært mer systemrettet (klassemiljø). I saker som utredes er det en drøfting før sakkyndig vurdering blir utarbeidet.

PPT har mange klienter som følges opp ved direkte veiledning til skolene/barnehagene, og ellers deltar en på møter i regi av andre som f. eks. Statped, BUP, Familieenheten, Barnevern. Inneværende år har en deltatt på rektormøter, styremøter, samarbeidsteam og teammøter i skolene. PPT er også med i tverrfaglig gruppe vedr barn med store atferdsvansker.

En har arrangert 3 kurs/seminar i samarbeid med Autismeteamet i Nordland. Her tar en sikte på minst 2 treffpunkt i året. Det har vært fokus på å øke kompetansen om denne gruppen barn, og hente ideer til tiltak og hjelpemidler. Det har vært rundt 60 til stede på 2 av samlingene. De påmeldte har vært fra barnehagene, skolene, avlastning, Familieenheten (helsesøstre/spesialpedagoger) og andre interesserte. I utgangspunktet er dette et samarbeid en har med PP-tjenesten i Vågan kommune.

2.10: PPT: Medarbeidere og organisasjon

PPT Vest-Lofoten ble opprettet 1. januar 2013, og avløste det interkommunale samarbeidet en hadde for hele Lofoten (inkludert videregående skoler). PPT er nå et interkommunalt samarbeid (vertskommunesamarbeid), mellom Moskenes, Flakstad og Vestvågøy, der Vestvågøy er vertskommune. PPT Vest-Lofoten har 6,4 årsverk (0,5 leder, 0,5 merkantil, 5,4 rådgiver/saksbehandler) I utgangspunktet var det lagt 1 fagstilling til ved oppstart, men denne ble trukket inn. PPT er en del av den nye Familieenheten i Vestvågøy, men er foreløpig ikke samlokalisert med de andre tjenestene i enheten (helsestasjon og spesialpedagoger).

En av fagstillingene er lagt til førskolebarn. I tillegg har to andre ansvar i enkeltsaker i barnehagene eks. synshemmet, hørselshemmet, artikulasjon og taleflytvansker. De fem som har ansvar for grunnskolene har faste kontaktmøtedager. Det varierer i forhold til størrelse på skolene hvor ofte en er der, og en er tilgjengelig for drøftinger, rådgivning/veiledning, også utenom de fastsatte dagene. På Leknes skole har en 2 kontaktpersoner. Selv om det er en kontaktperson overlapper de hverandre i forhold til spisskompetanse i saker der dette trengs. Mange av disse barna har PPT hyppig møter/drøftinger/veiledning på.

PPT Vest-Lofoten har fokus på å være oppdatert på nyere forskning innenfor de områdene de jobber med. Enheten setter av tid til oppdatering i forhold læreplan, opplæringslov, barnehagelov og veilederne fra Utdanningsdirektoratet vedrørende spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp.

Når det gjelder kompetanseheving i PPT, se vedlegg C.

2.11: PPT: ressursbruk og økonomi

Kostnadene for PPT fordeles med 15% fordelt likt per kommune, og de resterende 85% av kostnadene fordeles etter innbyggertall. Dette gir for 2014 følgende fordeling:

- Vestvågøy: 74,4%
- Flakstad: 13,6%
- Moskenes: 12,0%

PPT LOFOTEN / VEST-LOFOTEN	R 2011	R 2012	R 2013	B 2014
Andel Vestvågøy (1.000 kr)	2 263	2 291	3 069	3 261

Kommunen utgifter til PP-tjenesten økte da en i 2013 gikk fra PPT Lofoten (med Vågan og videregående skole), til PPT Vest-Lofoten. Dette skyldes både endring i samarbeidsmodell, og at en styrket bemanning for å få redusert ventelister, og få fokus på veiledning og forebygging i barnehager og skoler.

3. Målbilde og risiko

3.1 Mål og delmål for arbeidsgruppa

Hovedmål for arbeidsgruppa:

- Ny og kostnadseffektiv organisering av spesialpedagogiske tiltak i barnehage og skole.

Herunder følgende delmål:

1. Utarbeide kriterier for nivå, og forslag til en bedre organisering av tildeling av spesialpedagogiske tiltak i barnehage og skole.
2. Vurdere organisering av og nivå på spesialpedagogiske og allmennpedagogiske tiltak i barnehage.
3. Vurdere organisering av og nivå på spesialpedagogiske tiltak i skole.
4. Utarbeide forslag til øvrige kostnadsreduserende tiltak i barnehage- og skolesektoren.

Arbeidsgruppa skal legge fram tiltak med varig økonomisk effekt (herunder foreslå reduksjon i årsverk) på minimum 5,0 mill kroner.

3.2 Dekomponering av mål, nåsituasjon og ønsket tilstand

Arbeidsgruppen er enige om følgende hovedmål for endringene som foreslås

Vedtatt hovedmål/ delmål	Dekomponere hovedmål ("SMART" målformulering)	Måleindikatorer (ihht kriterier for gode indikatorer)	Dagens situasjon	Ønsket situasjon
Kostnadseffektiv organisering av spesialpedagogiske tiltak i barnehage	Innen 2016 iverksette ny modell for spesial- pedagogiske tiltak i barnehage	KOSTRA for utgifter til funksjon 211	61 % over	20 % over
Flere skolebarn skal få sin opplæring i den ordinære undervisningen	Innen 2016 skal andelen som har spesialundervisning reduseres	KOSTRA (GIS) data for spesialundervisning	12,4 %	10,4 %

4. Tiltak med vurdering

Herunder følger de tiltak gruppen vil anbefale i det videre arbeid. Under vedlegg D, finner vi øvrige tiltak som er drøftet, men ikke valgt av gruppa.

4.1 Tiltak A: Redusert tilskudd per barnehageplass

Redusere kostnad eller øke antall barn i Gravdal barnehage vil redusere tilskuddet til private barnehager. De private barnehagene har flere ulike eierformer og driftsformer, og en reduksjon i tilskuddet vil få ulike konsekvenser.

Vurdering av tiltaket

- **Brukere/tjeneste.** Tiltaket vil kunne gi redusert voksentetthet i barnehagene, og et dårligere tilbud. Det vil bli mindre mulighet for oppfølging av hvert enkelt barn. Tiltaket kan gi noe økt tilmelding til PPT.
- **Medarbeidere/organisasjon.** Tiltaket kan gi økt belastning for medarbeidere. Tiltaket kan gi økt sykefravær.
- **Ressursbruk/økonomi.** En reduksjon ned til sammenlignbare kommuner i KOSTRA (gr. 11) gir besparelse på 2,2 mill. Dette må dekkes enten gjennom reduserte driftsutgifter i barnehagene, eller redusert overføring til eierne.
- **Kompleksitet/risiko.** Sammenlignbare kommuner driver på dette nivået, men det er en risiko at private barnehager ikke vil kompensere for reduksjonen. Kvaliteten på tilbudet til barna kan bli dårligere. Generelt større fokus på kvalitet i barnehagen, program for kompetanseheving, kvalitetssystemer og større grad av oppfølging fra kommunen vil kunne bøte på dette.

4.2 Tiltak B: Etablere kommunal barnehage

Barnetall øker de kommende år, og antall barnehageplasser må økes for å gi rettighetsbarna plass. Skal økning skje i kommunale eller private barnehager? Det vises til egen sak vedr. dette.

Vurdering av tiltaket

- **Brukere/tjeneste.** Bedre kommunal styring av opptak, spesielt ift barn med spesielle behov, samt rettighetsbarn.
- **Medarbeidere/organisasjon.** Kommunen har arbeidskraft med kompetanse, som kan brukes her. Kommunen vil ha styring på kompetanseheving i barnehagen.
- **Ressursbruk/økonomi.** Vil gi mer forutsigbare kommunale tilskudd (får bredere beregningsgrunnlag), og mer kontroll med ressursbruken.

4.3 Tiltak C: Omlegging av allmennpedagogisk ressurs

Dagens ordning er slik at allmennpedagogisk ressurs gis til barnehagen på gruppenivå, ikke individnivå. Dagens ordning er ikke lovregulert, er ikke lovpålagt, og barnehagene har ikke klageadgang. Forslaget innebærer at en omlegging av ordningen med allmennpedagogisk

ressurs. I stedet øker en tilskudd til individrettede spesialpedagogiske tiltak knyttet til enkeltbarn (i form av både veiledning av barnehage og foreldre, opplæring til barnet, mv). I tillegg settes det av midler til tiltak for barn med funksjonshemming eller andre utfordringer ift helse, men som ikke har tilrådning fra PPT.

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. Mer målrettede tiltak ift spesialpedagogiske tiltak til de med behov. Tiltaket kan gi økt tilmelding til PPT, og økt søknad om spesialpedagogiske tiltak.
- Medarbeidere/organisasjon. Ansatte vil få en veiledning som er mer spesifikk ift det enkelte barn.
- Ressursbruk/økonomi. Kutte hele allmenpedagogisk ressurs på 3,4 mill. Styrke spesialpedagogiske tiltak med 2,4 mill. Netto effekt **1,0 mill**
- Kompleksitet/risiko. Barnehagene kan vegre seg mot å ta inn barn med spesielle behov, hvis de har dekning for dette i egne vedtekter. Tiltaket krever en gjennomgang av hele tildelingsmodellen, og en ny tildeling på individnivå.

4.4 Tiltak D: Endre arbeidsform og arbeidstidsavtale spesialpedagoger

Kommunen har i dag 5 årsverk spesialpedagog ansatt ved Familieenheten, som gir opplæring og veiledning ute i barnehagene. Disse har en arbeidstidsavtale der de underviser 21 timer/uke 38 uker i året (følger skoleruta). Forslaget innebærer en endring i arbeidstidsavtale, der en underviser 28 timer/uke (helår). I tillegg innebærer det en endret fordeling av timene med mer fokus på veiledning av foreldre og barnehage, og mindre på opplæring. Redusere kjøring ved at samme pedagog har ansvar for de fleste barn i en barnehage.

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. Tiltaket gir et mindre spesialisert tilbud. De ansatte vil ha et fast ansvar for utvalgte barnehager. Spesialpedagogene vil være mer ute i barnehagene og ha mer tid sammen med og nærmere barna. Det gis tilbud hele barne-hageåret, og ikke bare skoleåret. Kan gi mindre tid til tverrfaglig samarbeid på Familieenheten om barn med spesielle behov.
- Medarbeidere/organisasjon. Alle ansatte må være villige til å endre arbeidstidsavtale. Eventuelt frigjorte årsverk gis tilbud om omplassering.
- Ressursbruk/økonomi. Kan redusere med vel 1,3 årsverk, og gi samme timetall undervisning. Potensiale **0,9 mill**.
- Kompleksitet/risiko. Ordningen vil innebære en endring av arbeidstid som av de ansatte kan oppleves som «dårligere» enn dagens ordning. Ansatte kan velge å si opp sine stillinger.

4.5 Tiltak E: Reduksjon mottaksskolen.

Endre organisering eller nivå? Fordele barna ut på nærskolene? Økt integrering i klassene fra dag 1? Har en da kapasitet og kompetanse til å ta oss av de (spes. analfabeter). La ressursene følge barna til nærskolen? La skoledel av integreringstilskudd følge barna? Ikke ha egen rektor, legge til en avdelingsleder ved Leknes Skole. Egen utredning bør komme!

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. De som bor utenfor Leknes får gå på nærskolen (noen velger det også i dag). Bedre læringsutbytte ved integrering? Utfordring i dag når det kommer over i klassene.
- Medarbeidere/organisasjon. Mangler i dag morsmåslærere på de fleste språk. Med integrering i klassene vil faglærer få større utfordringer
- Ressursbruk/økonomi. Bruker netto 3,5 mill på mottaks-skolen. Omprioritere midlene? Redusere med 0,3 årsverk adm, **effekt 0,2 mill**
- Kompleksitet/risiko: Bør utredes i egen sak

4.6 Tiltak F: Redusere IKT-ressurs.

Har vedtatt 2,0 årsverk i tildelingsmodellen, men bruker kun 1,5 årsverk. Reduserer tildeling med 0,5 årsverk.

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. Er i realiteten et flatt kutt, går på generell tildeling til skolen.
- Medarbeidere/organisasjon. Ingen ansatt i denne stillingen.
- Ressursbruk/økonomi. **Red. 0,3 mill**
- Kompleksitet/risiko. Vi kan få et noe dårligere tilbud på IKT.

4.7 Tiltak G: Redusert arealbruk skole.

Vedtatt i budsjett 2013 å ta ned fra 2014, men lite er gjort. Spesielt på Buksnes, Bøstad og Svarholt har en mange kvm per elev. Kan gjennomføres ved at hele/deler av bygg stenges ned, eller leies ut til andre. I tillegg bør avtaler om leie av idrettshall og svømmehall fra Lofothallen gjennomgås/reforhandles.

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. Skal ikke ha vesentlig effekt på undervisning.
- Medarbeidere/organisasjon. Kan bli endring i arbeidsmåter.
- Ressursbruk/økonomi. Tidligere beregnet til **reduksjon på inntil 0,5 mill.**
- Kompleksitet/risiko. Vanskeligere å finne fleksible romløsninger ift gruppearbeid, utviklingssamtaler med mer.

4.8 Tiltak H: Dreining fra spesialundervisning til styrket grunnbemanning i skolen

Tiltaket innebærer en rekke endringer. Gjennomgå prosess på skolene før tilmelding skjer. PPT mer ut til veiledning i skolene. Få kultur for færre tilmeldinger. Endre praksis for tilrådning fra PPT. Gjennomgå og endre vedtakspraksis (mindre enkeltvedtak, mere tilpasset opplæring, terskel for tildeling). Omorganisere spesial-undervisning (grupper/på tvers av årstrinn, Oase, miljøverksted o.l). Koordinert støtteapparat rundt lærerne i skolen ift elever med faglige, sosiale og atferdsmessige utfordringer. Behov for styrket kompetanse, både på spesialundervisning, og på tidlig innsats (spes. i småskolen). Spesialundervisning er ikke ordinær undervisning i mindre gruppe, men en annen undervisning. Starte prosjekt våren 2015.

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. Mindre spesialundervisning, mer tilpasset opplæring. Bedre utbytte av undervisningen. Flere kommer gjennom grunnskoleløpet, mindre frafall i videregående. Folkehelseperspektivet.
- Medarbeidere/organisasjon. Bedre kompetanse, bedre arbeidsmetoder
- Ressursbruk/økonomi. Foreslår ikke reduksjon, men omprioritering av ressurser. Midler som frigjøres fra spesialundervisning brukes til styrket grunnbemanning på 1. – 4. klassetrinn. Søke midler til prosjekt våren 2015.
- Kompleksitet/risiko. Er et langt og stort arbeid, som krever mye endring av tenking og kultur.

4.9 Tiltak J: Redusere bemanning Familieenheten

Familieenheten har til sammen 1,5 årsverk merkantil (per i dag 1,0 tilknyttet helsestasjon og 0,5 tilknyttet PPT). Mulig å ta ned 0,5 årsverk når en samlokaliserer Familieenheten høsten 2015.

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. Servicenivået kan bli lavere.
- Medarbeidere/organisasjon. Endre arbeidsmåter og arbeidsfordeling. Overtallighet med 0,5 årsverk.
- Ressursbruk/økonomi. Besparelse **0,3 mill.**
- Kompleksitet/risiko.

4.10 Tiltak J: Endre arbeidsmåter PPT

Endre tilrådningspraksis, ift terskel for tilrådningspraksis, enhetlig praksis, osv. Vri fra individrettet til mer systemrettet arbeid, jfr kompetanseprogram for PPT.

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. Lærere får styrket kompetanse i f.eks grunnleggende ferdigheter og begynneropplæring.
- Medarbeidere/organisasjon. Endring av arbeidsmåter og praksis.
- Ressursbruk/økonomi. Vanskelig å sette mål.
- Kompleksitet/risiko. I forhold til tilrådningspraksis må det vurderes opp mot lovlighet o.s.v

5. Konklusjon og anbefaling

5.1 Arbeidsgruppas anbefaling

Hvilket framtidsbilde vil en anbefale å arbeide mot?

Mer målrettet bruk og styring av ressurser i barnehage og skole. Høyne kompetansen og gjennom dette forbedre kvaliteten ift spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning i barnehage og skole.

Oppsummering av tiltak:

Nr.	Beskrivelse	Konsekvens Brukere	Konsekvens Medarbeidere	Konsekvens Økonomi
A	Barnehage. Redusert tilskudd	Red voksentetthet. Økt tilmelding PPT?	Økt belastning for medarb.Sykefravær?	-2.200
B	Etablere kommunal barnehage	Bedre kommunal styring av opptak?	Bedre styring ift kompetanse	0
C	Barnehage. Omlegging av allmennpedagogisk ressurs	Mer målrettede spes ped tiltak til de med behov	Spesifikk veiledning ift barn med behov	-1.000
D	Fam. Enheten. Arbeidstidsavtale spesialpedagoger	Mer tid i barne- hagen. Mindre spesialisering. Tilbud hele året. Mindre tverrfaglig samarbeid	Må endre arbeidstids- avtale.	-900
E	Mottaksskole reduksjon	Gå på nærskolen? Integrere i klassene?	Mangler morsmåls- lærere. Større utfordringer i klassene	-200
F	Skole. Reduksjon IKT – ressurs	I realiteten flatt kutt. Dårligere opplæring IKT?	Ingen tilsatt i denne stillingen i dag	-300
G	Skole. Reduksjon arealbruk	Ingen vesentlig effekt på undervisning	Endring i arbeidsmåter	-500
H	Skole. Dreining fra spesialundervisning til styrket grunnbemanning	Mindre spesial- undervisning, mer tilpasset opplæring. Bedre utbytte av underv. Flere gjennomfører, mindre frafall	Bedre kompetanse, bedre arbeidsmetoder	0
I	PPT. Reduksjon bemanning	Lavere servicenivå	Endre arbeidsmåter og arbeidsfordel-ing. Overtallighet	-300
J	Endre arbeidsmåter PPT	Lærere får styrket kompetanse	Endring arbeids- måter og praksis	0
	Sum endring økonomi			-5.400

5.2. Eventuelt mindretallsforslag

Grappa har fått inn signal fra styrerne i de private barnehagene om at de ikke ønsker kutt. I arbeidsgruppa er det ikke fremmet et mindretallsforslag. Representant fra styrerne har ikke hatt anledning til å delta i de siste møtene i arbeidsgruppa.

Vedlegg

A: Arbeidsgruppa – sammensetning og prosess

Sammensetning arbeidsgruppe:

Ann Kristin Isaksen (leder), Tor Arntzen (sekretær), Marianne Borgvatn (verneombud), Ingunn Abrahamsen (barnehage/adm,) Steinar Horn (skole), Are Johansen (tidl. Kommunal FAU leder), Gøril Jenssen (tillitsvalgt), Britt Iren Walle (barnehage), Liv Laumann (kommunalsjef).

Møter:

Gruppa har i alt gjennomført 7 møter. 4. juni oppstartsmøte, 13. juni, 19. juni, 13. august, 28. august, 25. september, 30. september

Avklaringer / dialog med andre:

Prosjektleder Villy Angelsen har vært til stor hjelp i prosessen. Vibeke Hannisdal har informert om den spesialpedagogiske tjenesten i barnehager. Det har vært nedsatt mindre arbeidsgrupper mellom møtene på området skole og barnehage. De øvrige i gruppa har bidratt med og skaffet til veie informasjon, og deltatt i diskusjoner. Det har vært problematisk å få alle til å delta under hele prosessen.

B: Mandat

Hovedmål for arbeidsgruppa:

- Ny og kostnadseffektiv organisering av spesialpedagogiske tiltak i barnehage og skole.

Herunder følgende delmål:

1. Utarbeide kriterier for nivå, og forslag til en bedre organisering av tildeling av spesialpedagogiske tiltak i barnehage og skole.
2. Vurdere organisering av og nivå på spesialpedagogiske og allmennpedagogiske tiltak i barnehage.
3. Vurdere organisering av og nivå på spesialpedagogiske tiltak i skole.
4. Utarbeide forslag til øvrige kostnadsreduserende tiltak i barnehage- og skolesektoren.

Arbeidsgruppa skal legge fram tiltak med varig økonomisk effekt (herunder foreslå reduksjon i årsverk) på minimum 5,0 mill kroner.

C: Beskrivelse av kompetanseheving i PPT Vest-Lofoten

Stortinget behandla Meld. St. 18 (2010–2011) Læring og fellesskap i november 2011, jf. Innst. 50. Meldinga bygde blant annet på utgreiinga fra Midtlyngutvalet, og retter fokus mot tidlig innsats og godt læringsmiljø for barn, unge og voksne med særlige behov. Meldinga var den første som gav en helhetlig beskrivelse av det spesialpedagogiske området siden St.meld. nr. 23 (1997–1998) Om opplæring for barn, unge og voksne med særskilte behov. Gjennom oppfølginga av stortingsmeldinga skulle det lokale og det statlige spesialpedagogiske støttesystemet forbedres. Meldinga viste til tre hovedstrategier for PPT som skulle føre til bedre læring for barn, unge og voksne med særskilt behov for hjelp og støtte i opplæringa:

- fange opp – følge opp
- målretta kompetanse – styrket læringsutbytte
- samarbeid og samordning – bedre gjennomføring

Meldinga knytter til seg fire forventninger til virksomheten i PPT:

- PP-tjenesten er tilgjengelig og medvirker til helhet og sammenheng
- PP-tjenesten arbeider forebyggende
- PP-tjenesten medvirker til tidlig innsats i barnehage og skole
- PP-tjenesten er en faglig kompetent tjeneste i alle kommuner

Et av de mest sentrale tiltakene var et kompetanseløft for ansatte i PP-tjenesten. Målet er å stimulere PP-tjenesten til å arbeide mer systemrettet gjennom økt kompetanse om veiledning, endringsledelse, organisasjonskunnskap og utviklingsarbeid. Etter- og videreutdanningsstrategien for ansatte i PP-tjenesten er statens bidrag for å nå dette målet. Målgruppa for strategien er kommuner og fylkeskommuner.

Formålet

Formålet med Strategi for etter- og videreutdanning i PPT 2013–2018 er å styrke kompetansen til de ansatte, og bidra til økt fokus på systemrettet arbeid i PPT.

Delmål for perioden 2013–2018

- Videreutdanninga skal heve kompetansen til ansatte i PPT på systemrettet arbeid.
- Etterutdanninga skal sette fokuset på systemrettet arbeid og styrke PPT som organisasjon.
- Kompetansen blant ledere i PPT skal styrkes gjennom videreutdanningstilbud.

Kostnadene til videreutdanningen er et spleiselag hvor staten bidrar med 50 % av vikarutgiftene.

De resterende utgiftene fordeles mellom kommunen/fylkeskommunen (25 %) og den enkelte ansatte (25 %). Den ansattes bidrag er bruk av tid, og den ansatte skal ikke gå ned i lønn. Arbeidsgiver har ansvaret for eventuelle kostnader i tilknytning til reise, opphold og læremidler.

Det er for 2014 satt av 17,5 mill. til etter- og videreutdanning for ansatte i PPT. Grunnsatsen for beregning av vikarutgiftene er 600 000 kr. Den prosentvise fordelingen av vikarkostnadene regnes ut fra studiets omfang, der et studium på 30 studiepoeng tilsvarer et halvt årsverk. Det statlige vikartilskuddet er på 150 000 kr. for 30 stp.

For at ansatte skal få tid til å studere, skal deltakerne frigjøres fra deler av sine ordinære arbeidsoppgaver under studiene. Hvor mye deltakerne skal frigjøres, er avhengig av studiets omfang.

Som følge av det som er skissert over kom 2 av de ansatte videre med sine søknader i kommunen. Men bare leder kom med da det var fullt på det andre studiet. Dette var etterutdanning i Læringsmiljø og gruppeledelse. Vi kommer til å sende inn søknad til neste vår om å få delta på dette da det er et av de områdene vi trenger mer kompetanse på i Vest Lofoten.

Høsten 2014 skal leder på utdanning i regi av SEVU– PPT. Dette er i Trondheim og det er NTNU som er ansvarlig for opplegget.

To av spesialpedagogene skal på etterutdanning også i regi av SEVU–PPT. Studiet er lagt til Tromsø. Tema er flerkulturalitet og flerspråklighet. Fokus er minoritetsspråklige barn og unge, og målet er å få utvidet kunnskaper om kultur, språk, kartlegging og utredning. Det har vært en økning av henvisninger og veiledning i forhold til denne gruppen barn de siste årene.

I tillegg prioriterer vi å øke kompetansen i tolking og rapportskriving på Wisc IV som er en evnevurdering vi bruker under utredning. Når vi ikke har godkjent Psykolog i PPT er det viktig at vi er godt oppdatert på dette.

Leder skal delta på en regional og en nasjonal konferanse for PP-ledere som har fokus på systemrettet arbeid i PPTjenesten.

PPT Vest–Lofoten har fokus på å prøve å få frigjort tid til å gjøre mer systemrettet arbeid, men når en får henvisninger må en gjøre utredninger og vurderinger slik at for mye av tiden blir knyttet opp i dette. Tjenesten håper gjennom kompetanseheving å bli bedre i stand til å endre praksis og se nye muligheter for tjenesten. Dette er ikke noe som kan gjøres ved bare å endre egen praksis, men en må se på både barnehagene, skolene og andre instanser samtidig med at en selv endrer noe av praksisen.

D: Øvrige tiltak som er drøftet, men **ikke** valgt av gruppa

Tiltak K: Redusere plasser til ikke-rettighetsbarn.

Opptak styres av barnehagens vedtekter. Inngå avtale med private barnehager om større kommunal styring av opptak? Mulighet for å overstyre vedtekter?

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjenester. Tiltaket vil gi dårligere barnehagedekning. Foreldres (spesielt kvinners) utdanning og yrkesdeltakelse (også ift flyktning/intro)
- Medarbeidere/organisasjon. Færre ansatte
- Ressursbruk/økonomi. 29 barn uten rettighet er tatt opp (mars 14), kostnad 5,0 mill
- Effekt ift tilflytting til kommunen
- Kompleksitet/risiko. Tiltaket er ikke valgt da gruppa ikke vil redusere på barnehagedekningen ift omdømme, tilflytting og innbygges mulighet for å delta i arbeidslivet.

Tiltak L: Gjennomgå tildelingspraksis, og redusere allmennpedagogisk ressurs.

Allmennpedagogisk ressurs er ikke lovregulert, og ikke lovpålagt. Behov for å ha noe midler, spes ift funksjons-hemmede barn. Bør få klare kriterier for tildeling, bedre dokumentert søknad og rapportering. Vurdere å sette krav til grunnbemanning og kompetanse i barnehagen?

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. Mer fokus på hva som er kvalitet i barnehagen, spisser ift spesialped. tiltak. Mindre "klientifisering"? Økt tilmelding PPT, økt søknad spes.ped tiltak?
- Medarbeidere/organisasjon.
- Ressursbruk/økonomi. Bruker 3,4 mill i allmennped. ressurs i dag. Ta ned med 30%: reduksjon 1,0 mill
- Kompleksitet/risiko. Tiltaket er ikke valgt av hensynet til brukerne.

Tiltak M: Omorganisere spesialpedagogiske tiltak.

Familieenheten har 5 årsverk spesialpedagoger ansatt. De underviser 21 timer/uke (følger skoleruta). Tiltaket innebærer å gi tilskudd til barnehagene som ansetter spesialpedagoger selv. Da underviser de min. 32 timer/uke (helår) – samme vilkår som ped leder.

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. Mindre spesialisert tilbud ift diagnoser. Spes.ped er mer ute i bhg, nærmere barna. Mindre forebyggende arbeid i Fam.enheten. Vanskelig å få tilsatt i priv bhg i småstillinger.
- Medarbeidere/organisasjon. Omplussing av ansatte. Mer usikkerhet ift ansettelse i priv bhg? Mister kompetanse og tverrfaglighet i Fam.enheten.
- Ressursbruk/økonomi. Kan redusere med 2,0 årsverk, og gi samme timetall undervisning. Potensiale 1,3 mill

- Komplexitet/risiko. Ordningen med kommunalt ansatte spesialpedagoger avsluttes. Tiltaket er ikke valgt da kommunen vil ha mindre kontroll med bruken av den spesialpedagogiske ressursen. Kommunen vil ha mindre kontroll ift bruk av faglært personale. Tiltaket er ikke ønsket av barnehagene.

Tiltak N: Redusert grunnbemanning skole.

Øke gruppestørrelse i tildelingsmodellen

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste.. Lavere voksentetthet. Vanskeliggjør tilpasset opplæring, vil kunne gi økt spesialundervisning.
- Medarbeidere/organisasjon. Reduksjon i stillinger, ved naturlig avgang. Økt arbeidspress. Vanskeliggjør rekruttering, og «flykt» fra yrket.
- Ressursbruk/økonomi. Ligger allerede lavere enn gr. 11.
- Komplexitet/risiko. Se punkt ift medarbeidere og organisasjon.

Tiltak O: Gjennomgang leksehjelp-ordningen

Bruker mindre enn det som gis i tildeling. Skal nå utvides fra kun småskolen til hele grunnskolen. Det anbefales egen utredning ift hele ordningen.

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. Gjennom utredning få en økt kvalitet på leksehjelp.
- Medarbeidere/organisasjon.
- Ressursbruk/økonomi. Gir i dag 1,0 mill i tildeling, forbruk på 0,4 mill.
- Komplexitet/risiko.

Tiltak P: PPT. Redusere bemanning PPT (rådgiver).

Ta ned med 1 rådgiver.

Vurdering av tiltaket

- Brukere/tjeneste. Gir mindre muligheter til å jobbe på forebyggende/få ned spesialundervisning. Økte ventelister, redusert tilbud.
- Medarbeidere/organisasjon.
- Ressursbruk/økonomi. Kostnad per årsverk på 0,75 mill. Andel VVK 0,5 mill
- Komplexitet/risiko. Tiltaket er ikke valgt da PPT fortsatt er inne i en omstilling ift arbeidsmåter, samlokalisering i familieenheten med mer. Det er ikke ønskelig med økte ventelister.

E: Tildelingsmodell for grunnskolen

- **Objektive kriterier vedrørende elever:** antall elever på ulike klassetrinn, antall undervisningstimer for hvert årstrinn, skyssbehov, mv.
- **Objektive kriterier vedrørende ansatte:** gjennomsnittslønn, undervisningstimetall per årsverk, antall seniorer (med redusert undervisningsplikt), osv.
- **Pedagogiske tildelinger:** til særlig ressurskrevende elever i skolen (utgjør i skoleåret 2014/15 om lag 30 elever, av ca 1.300 totalt). Tildeling gjøres av kommunalsjef for oppvekst, etter dialog med PPT og rektorene.
- **Politiske prioriteringer:** her fastsettes gruppestørrelse i små, mellom og ungdomsskoletrinnet, påslag til spesialundervisning, satser for elevkostnad (til materiell mv), og ramme for leksehjelp, IKT-ressurs, vikar-ressurs, med mer. Er vedtatt av kommunestyret.

Ut fra disse parametere beregnes så:

- Undervisningsressurs: lærerressurs til undervisning, basert elevtall på ulike trinn, timetall per år for årstrinn og for lærer, og gjennomsnittlig gruppestørrelse.
- Skoledel: tillegg til skoler under 100 elever
- Spesialundervisning: tillegg for å ivareta individuelt tilpasset opplæring.
- Særlig ressurskrevende (SRB): ressurs til elever med særlige behov
- Administrativ/merkantil ressurs: til rektor, inspektør, eventuelle teamledere/avdelingsledere, og sekretærer.
- IKT-ressurs: til personell med særlig ansvar for maskinvare og programvare til bruk i undervisningen.
- Seniortiltak: for å ivareta redusert undervisningsplikt for lærere over 55 år og over 60 år.
- Vikarutgifter: ressurs for å dekke netto vikarutgifter.
- Elevkostnader: tildeles per skole og per elev.
- Leksehjelp: ressurs som fordeles mellom skolene etter elevtall i småskolen.
- Skolefrukt: til skoler med barne- og ungdomstrinn
- Husleie: for skolebygg (til Vestvågøy Eiendomsdrift KF) og for idretts/svømmehall (til Lofothallen AS)
- Skoleskyss: ut fra antall elever med krav på skyss
- Svømmekjøring: ut fra antall elever/klasser med

Samlet sett gir dette et kronebeløp (**budsjettramme**) som disponeres av skolen. Vedlagt ligger ressursfordelingen for skoleåret 2014/2015.